

สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันอังคารที่ 29 พฤศจิกายน 2565 เวลา 09.00 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา เป็นประธานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย รองประธานรัฐสภา ผัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ แจ้งว่าเดิมจะประชุมร่วมกันของรัฐสภาในวันที่ 20 - 21 ธันวาคม 2565 แต่ถ้าหากพิจารณาได้ทันตามที่กำหนดไว้ คือวันอังคารที่ 29 และวันพุธที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ไม่จำเป็นต้องประชุมในวันที่ 20 และ 21 ธันวาคม 2565

(1) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

(1) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

- รายงานผลการดำเนินการตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. .... ของรัฐสภา (รายงานผลการดำเนินการตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 ข้อ 108 ประกอบข้อ 92 วรรคสอง และข้อ 76 วรรคสี่)

ตามที่ได้ส่งข้อสั่งเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. .... ของรัฐสภา ไปเพื่อดำเนินการความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอรายงานผลการดำเนินการ ตามข้อสั่งเกตดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 รับทราบรายงานผลการดำเนินการตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. .... ของรัฐสภา ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติส่งรายงานผลการพิจารณาในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

ที่ประชุมรับทราบ

- เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุมซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระ

- รับทราบ คำวินิจฉัยแล้วของธรรมนูญตามที่ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ส่งความเห็นของสมาชิกวุฒิสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญมาตรา 148 วรรคหนึ่ง (1) ประกอบมาตรา 132 ว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาตรา 3 มาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 9 และมาตรา 10 มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตรา 45 มาตรา 83 มาตรา 86 มาตรา 90 มาตรา 91 และมาตรา 258 ก ด้านการเมือง (2) หรือไม่ ในการนี้ ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบและธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาตรา 3 มาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 9 และมาตรา 10 ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตรา 45 มาตรา 83 มาตรา 86 มาตรา 90 มาตรา 91 และมาตรา 258 ก ด้านการเมือง (2) จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมรับทราบ

ที่ประชุมรับทราบ

(2) รับรองรายงานการประชุม

- รับรองรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ 5 วันอังคารที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565

ครั้งที่ 6 วันพฤหัสบดีที่ 24 กุมภาพันธ์ 2565

ครั้งที่ 7 วันศุกร์ที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565

- รับรองรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

ครั้งที่ 1 วันพฤหัสบดีที่ 9 มิถุนายน 2565

ที่ประชุมรับรองรายงาน

(3) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

- ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

นางกนกวรรณ วิชาวัลย์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. .... นำเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ ต่อที่ประชุม ดังนี้ ตามที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงเสนอต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาต่อไป โดยมีผลการพิจารณา ดังนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 1	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 2	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 3	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 4	มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ เห็นด้วยกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในนิยามของการเรียนรู้ เป็นเรื่องของบุคคล กลุ่มบุคคล การเรียนรู้ต้องให้อิสระกับบุคคลให้เรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน ดังนั้น หน่วยจัดการเรียนรู้ หมายความว่า ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนท้องถิ่นเฉพาะ ศูนย์หรือสถาบันการเรียนรู้เฉพาะด้านหรือเฉพาะกิจการ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้แห่งชาติ อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล อันเป็นผลมาจากการได้รับความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์จากการศึกษา หรือจากกิจกรรมในวิถีชีวิตที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ตั้งแต่เกิดจนตาย ประชากรในประเทศซึ่งมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์มีสิทธิได้รับการเรียนรู้และศึกษาตลอดชีวิตอย่างเสมอกันเป็นการศึกษาที่ผสมผสาน

ระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยทุกรูปแบบเพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยที่ไม่สามารถเข้ารับการศึกษามีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อย่างเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ประกอบอาชีพ และสามารถรู้เท่าทัน ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมต่อไป

กรณีการตอบชี้แจง ถึงเหตุผลที่ทางคณะกรรมการได้มีการปรับแก้ไขในมาตรา 4 ซึ่งในความเป็นจริงแล้วในมาตรา 4 ที่สมาชิก ได้ให้ข้อคิดเห็นนั้นมีความเชื่อมโยงกับมาตราต่าง ๆ ในกฎหมายฉบับนี้ในหลายมาตรา เพราะฉะนั้น ขอชี้แจงเป็นภาพรวมของหลักการในการที่มีการอภิปรายว่า ร่างกฎหมายฉบับนี้จะมีการขัดกับร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ หรือหากยังไม่มีการกำหนดให้มีกรมในกระทรวงศึกษาธิการ ร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้จะดำเนินการต่อไปได้อย่างไรรวมทั้งตัวร่างกฎหมายฉบับนี้ไม่สอดคล้องกับมาตรา 54 ของรัฐธรรมนูญหรือมาตรา 258 ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร ในประเด็นแรกขอชี้แจงว่า ในการจัดทำร่างกฎหมายฉบับนี้รัฐบาลโดยคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาและเสนอมาพร้อมกับร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ เพราะฉะนั้นโครงสร้างหรือหลักการต่าง ๆ จะมีการจัดทำให้มีความสอดคล้องกันโดยในการจัดทำร่างในชั้นของการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีทางสำนักงาน กศน. ก็ได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการที่ผ่านมาปรากฏว่า ปัจจุบันทางสำนักงาน กศน. เป็นหน่วยงานหนึ่งที่สังกัดในสำนักงานปลัดกระทรวง ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพราะฉะนั้น การดำเนินการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดของงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างก็ต้องดำเนินการผ่านสำนักงานปลัดกระทรวงจึงไม่มีความคล่องตัวและไม่มีประสิทธิภาพในการที่จะดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั่วถึงกับประชาชนที่ต้องการที่จะเรียนรู้ในระบบในอดีตซึ่งหมายถึงการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยร่างกฎหมายฉบับนี้จึงตรงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 54 ที่กำหนดให้รัฐจะต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ ตลอดจนมาตรา 258 (4) ของรัฐธรรมนูญกำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและที่สำคัญคือให้ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายดังกล่าว เพราะฉะนั้นในร่างฉบับนี้เดิมที่ทาง กศน. เป็นเพียงหน่วยงานที่สังกัดอยู่ในสำนักงานปลัดกระทรวง อย่างไรก็ตาม กฎหมายปัจจุบันได้มีการเขียนไว้ว่าเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีฐานะเทียบเท่าเป็นอธิบดีในการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย หากสมาชิกพิจารณาในความมาตราที่ 24 ของร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้จะเขียนไว้ว่าไม่ได้ให้มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ เพียงแต่ให้เปลี่ยนสถานะของสำนักงานส่งเสริมการศึกษาและการศึกษาตามอัธยาศัย กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล ในกระทรวงศึกษาธิการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารแผ่นดินและอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของรัฐมนตรีและปลัดกระทรวง ซึ่งการบัญญัติมาตรา 24 นั้น จึงมีคำถามว่าหากยังไม่มีการแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ.กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษา จะเป็นอย่างไร ขอชี้แจงว่ามีการบัญญัติเขียนรองรับไว้ในมาตรา 29 ว่าให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินมาใช้บังคับกับการบริหารราชการของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ จึงเป็นที่มาของการยกร่างกฎหมายที่ทางรัฐบาลเสนอมา

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยให้มีการแก้ไขด้วยคะแนน 455 เสียง และเห็นด้วยกับกรณีการเสียงข้างมากด้วยคะแนน 358 เสียง

มาตรา 5**มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า ทักษะ การเรียนรู้ การประสบความสำเร็จ เชื่อว่าทุกคนต้องการความสำเร็จดังเช่น ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. .... เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่ ดูแลและรักษาความมั่นคงของมนุษย์ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ รู้จักคิดวิเคราะห์และมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ใฝ่เรียนรู้ มีความรอบรู้ รอบคอบระมัดระวัง ที่สำคัญจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต รู้เท่าทันพัฒนาการของโลกและมีโอกาสพัฒนาหรือเพิ่มพูนทักษะของตนให้สูงขึ้นหรือปรับเปลี่ยนทักษะของตน ตามความถนัดของตนเองอีกด้วย

กรรมาธิการตอบชี้แจงว่า มาตรา 5 การกำหนดวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการกำหนดเรื่องของกฎหมายฉบับนี้ว่าในส่วนของการส่งเสริมการเรียนรู้จะต้องมีการดำเนินการมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อที่จะให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ อย่างชัดเจน ส่วนประเด็นที่สมาชิกฯ มีความกังวลเกี่ยวกับความสมบูรณ์ในเรื่องของจิตใจอารมณ์สังคมและสติปัญญาเป็นคนดีมีวินัย รู้จักสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบในส่วนของการกำหนดรวมถึงความเป็นพลเมืองสังคมโลกและในเรื่องของการพัฒนาคนในชาติให้มีทักษะและมีการรู้เท่าทันพัฒนาการของโลกรวมถึงการทำให้คนในชาติสามารถที่จะพึ่งตนเองได้ ส่วนประเด็นที่สมาชิกฯ ได้ให้ข้อสังเกตว่าการกำหนดวัตถุประสงค์เช่นนั้นค่อนข้างกว้างทำให้การทำงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ อาจครอบคลุมกับการทำงานของหน่วยงานอื่น ๆ ขอชี้แจงว่าในมาตรา 16 วรรคท้ายที่กำหนดไว้ว่า ในส่วนของหน้าที่และอำนาจไม่เป็นการตัดอำนาจหน่วยงานอื่นของรัฐหรือตัดสิทธิของบุคคลใดในการดำเนินการดังกล่าวตามอำนาจหรือสิทธิที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น ซึ่งหมายความว่าหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือดำเนินการอยู่แล้ว กรมส่งเสริมการเรียนรู้ไม่ได้ไปตัดอำนาจการทำงานของหน่วยงานอื่น และได้ระบุไว้ว่าไม่มีการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันแต่ในแง่ของข้อกำหนดของ พ.ร.บ.ส่งเสริมการเรียนรู้ยึดหลักการทำงานร่วมกันแบบภาคีเครือข่ายเป็นสำคัญ

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยให้มีการแก้ไขด้วยคะแนน 419 เสียง และเห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างมากด้วยคะแนน 340 เสียง

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็นเพิ่มความเป็นมาตรา 5/1

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็นเพิ่มความเป็นมาตรา 5/2

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็นเพิ่มความเป็นมาตรา 5/3

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็นเพิ่มความเป็นมาตรา 5/4

สมาชิกฯ ไม่ติดใจ ขอให้ถอนมาตรา 5/1 มาตรา 5/2 มาตรา 5/3 มาตรา 5/4 ออกไป

มาตรา 6**มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า การประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชน ดังนั้น ภาคีเครือข่ายที่ร่วมกัน อาทิ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน ดังนั้น จำเป็นต้องเติมคำว่า “ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย” โดยให้สำนักงานมีหน้าที่จัด ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ และประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ โดยให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนได้ อีกทั้งให้คำนึงถึง

การเรียนรู้ของผู้สูงวัย ซึ่งในขณะนี้มีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงได้ดำเนินการจัดตั้ง “ศูนย์พัฒนาธุรกิจและการดูแลสังคมสูงอายุ ABCD Centre” เพื่อสร้างชีวิตที่ดีกว่า เป็นศูนย์ที่ทำวิจัยเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ทำให้ประชาชนให้ความสนใจเป็นอย่างมาก

กรมการตอบชี้แจงว่า ทางกรมการได้รับฟังความคิดเห็นพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ และยังเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้มีความก้าวหน้ามากที่สุด จากการอภิปรายของสมาชิกฯ มีประเด็นหลักอยู่ 3 ประเด็นที่สมาชิกให้ข้อสังเกต ประเด็นแรกคือ พ.ร.บ.ส่งเสริมการเรียนรู้นี้ได้ครอบคลุมและกว้างขวางพอต่อการศึกษาศึกษาโลกในยุคอนาคตหรือไม่ ประการที่สองคือ ตั้งอยู่บนหลักคิดรวมอำนาจหรือกระจายอำนาจอย่างแท้จริง และประการที่สามคือ การจัดการศึกษาที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งเราจะต้องสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้นั้น ครอบคลุมในการที่จะเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกหรือไม่ ขอชี้แจงว่าทุกประเด็นที่สมาชิกฯ ได้ให้ข้อสังเกตนั้น คณะกรรมการได้พิจารณาอย่างรอบด้านและรอบคอบตลอดจนเก็บเกี่ยวความเห็นต่าง ๆ ในประเด็นที่ท่านทั้งหลายได้แสดงความคิดเห็นในกรมการเสียงข้างน้อยมาปรับปรุงโดยได้ปรับปรุงตั้งแต่เป้าหมายในมาตรา 5 ซึ่งต้องการที่จะให้ครอบคลุมทั้งหมดโดยการเพิ่มประเด็นที่สำคัญที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างเห็นได้ชัดเรื่องแรกคือการศึกษาเรื่องความเป็นพลเมือง กรมการได้มีความเป็นห่วงเป็นอย่างยิ่งว่าในโลกยุคปัจจุบันนี้สิ่งที่จะต้องควบคู่ไปกับความเก่งคือความเป็นพลเมือง เพราะฉะนั้นจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ นอกจากนั้น เราเห็นว่าโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจะทำอย่างไรให้คนที่มาอยู่ในระบบการศึกษาซึ่งประกอบไปด้วยพี่น้องผู้ใช้แรงงานไม่ต่ำกว่า 12 ล้านคน กลุ่มแม่บ้านและผู้สูงอายุไม่ต่ำกว่า 24 ล้านคน และบุคคลอื่น ๆ ทั่วไปที่สนใจในเรื่องการศึกษาให้เขาสามารถเข้าสู่ระบบการศึกษาที่เรียกว่าส่งเสริมการเรียนรู้ที่จะต้องเกิดขึ้นตลอดชีวิต โดยเกิดขึ้นเพื่อที่จะพัฒนาตนเองสนองความต้องการในการยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง อย่างไรก็ตาม ได้มีบทบัญญัติไว้ชัดเจนว่าจะต้องการให้บุคคลมีทักษะในการเรียนรู้ทักษะอาชีพทักษะชีวิตเท่าทันพัฒนาการของโลกแล้วต้องการเปิดโอกาสเพิ่มพูนทักษะให้เท่าทันต่อโลกยุคใหม่ที่เป็นโลกยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นเรื่องที่หน่วยงานหรือกรมส่งเสริมการเรียนรู้จะเป็นหน่วยงานเดียวที่จะตอบโจทย์ในเรื่องนี้ แม้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาฉบับใหม่ที่ยังไม่แล้วเสร็จแต่ในร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ได้อำนาจไว้มาตรา 20 ซึ่งได้มีบทบัญญัติไว้ชัดเจนว่าให้หน่วยการจัดการเรียนรู้ได้มีส่วนร่วมของคนในชุมชนสังคมรวมทั้งร่วมมือกับผู้ชำนาญการในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาคีเครือข่าย และสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้การถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วย

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยให้มีการแก้ไขด้วยคะแนน 365 เสียง และเห็นด้วยกับกรมการเสียงข้างมากด้วยคะแนน 312 เสียง

มาตรา 7

ไม่มีการแก้ไข

มีกรมการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ
กรมการไม่ติดใจ

มาตรา 8

ไม่มีการแก้ไข

มีกรมการขอสงวนความเห็น
กรมการไม่ติดใจ

มาตรา 9**ไม่มีการแก้ไข**

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ
กรรมวิธีการไม่ตติใจ

มาตรา 10**ไม่มีการแก้ไข**

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า การจัดส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้
เพื่อการพัฒนาตนเอง โดยขอให้เพิ่มเติมว่า “ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยคำนึงถึงแนวทาง
ในการดำเนินงานเพื่อให้บุคคลทุกช่วงวัยทุกอาชีพได้เรียนรู้ หรือฝึกฝนในเรื่องที่ตนถนัดหรือสนใจ
เพื่อการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านสำหรับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ
การร่วมกันพัฒนาชุมชนของตน ตลอดถึงการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขต่อไป

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการที่ไม่มีการแก้ไขด้วยคะแนน 331 เสียง

มาตรา 11**มีการแก้ไข**

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับมีเป้าหมาย
เพื่อจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้ซึ่งอยู่ในวัยเรียนแต่ไม่ได้รับการศึกษาในสถานศึกษา หรือผู้ซึ่งพ้นวัยที่จะศึกษา
ในสถานศึกษา หรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือทุรกันดาร หรืออยู่ในต่างประเทศ หรือไม่มีหน่วยงานอื่นใด
ไปดำเนินการเพื่อให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามศักยภาพของผู้เรียน

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการด้วยคะแนน 294 เสียง

มาตรา 12**มีการแก้ไข**

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า จัดการเรียนรู้จะต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้อง
กับพัฒนาการของโลก และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตาม
ความถนัดหรือความสนใจของตน เพื่อให้ได้รับคุณวุฒิทางการศึกษา ให้ใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อใช้กับผู้เรียน
ซึ่งมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ตามพระราชบัญญัตินี้ ได้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้อง
ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ ทั้งนี้ ในมาตรา 12 วรรคสอง ได้มีการเพิ่มเติมว่า “หรือความสนใจ”
“หรือความถนัด” นั้น เป็นความจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญกับทุกช่วงวัยของการศึกษา

กรรมการตอบชี้แจงว่า เนื่องจากในมาตรา 11 การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับมีเป้าหมาย
เพื่อการส่งเสริมการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาสูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามศักยภาพของผู้เรียน
กรรมการจึงได้เพิ่มกลไกว่าการส่งเสริม สนับสนุน หากพิจารณาในมาตรา 17 ไม่ได้ระบุให้จัด แต่เพียง
บอกว่าให้ส่งเสริม สนับสนุนเพื่อให้เขาได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับขั้นพื้นฐาน ฉะนั้นในมาตรา 12 (4)
กรมส่งเสริมการเรียนรู้จึงไม่ได้มีอำนาจในการจัด และในมาตรา 12 จึงให้ไปดำเนินการร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา
เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ซึ่งได้รับคุณวุฒิระดับขั้นพื้นฐานในสามัญหรืออาชีพได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะสอดคล้องกับการดำเนินงานของ กศน. ในปัจจุบันที่ได้มีการจัดการเรียนรู้ร่วมกับ
สถาบันอุดมศึกษา เช่น สถาบันวิทยาลัยชุมชน ได้กำหนดให้วิทยาลัยอาจจัดการศึกษาร่วมกับสถาบันการศึกษา
หรือหน่วยงานของรัฐ

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการด้วยคะแนน 294 เสียง

มาตรา 13**ไม่มีการแก้ไข****มาตรา 14****ไม่มีการแก้ไข**

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

กรรมวิธีการไม่ตัดใจ

มาตรา 15**ไม่มีการแก้ไข**

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

กรรมวิธีการไม่ตัดใจ

มาตรา 16**มีการแก้ไข**

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า ขอเสนอให้มีการเรียนรู้สำหรับคนพิการ และขอให้คนพิการสามารถเข้าไปแสดงความคิดเห็นในคณะกรรมการต่าง ๆ และลดข้อจำกัดในการเรียนรู้โดยขอให้ล่ามภาษามือในห้องเรียนที่มีการสอนทางไกล รวมทั้งขอให้มีการจัดทำคำบรรยายแทนเสียง และสนับสนุนให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ต่อไป

กรรมวิธีการตอบชี้แจงว่า มาตรา 16 (2/1) ในประเด็นที่ให้ทางกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน สำหรับบุคคลซึ่งบุคคลที่มีความพิเศษให้สามารถเรียนรู้และเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกประเภทและไม่มีค่าใช้จ่ายในสมควร ในการอภิปรายในชั้นกรรมวิธีการก็ได้มีการหยิบยกประเด็นนี้มาอภิปรายร่วมกันพอสมควร เพราะบางคนได้ให้ข้อสังเกตในประเด็นที่ว่า โดยไม่มีค่าใช้จ่ายเลย แต่ว่าในทางปฏิบัตินั้นในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทุกประเภทนั้นเอกชนจะเป็นผู้จัด เพราะฉะนั้นการเข้าถึงอาจมีค่าใช้จ่ายบ้าง โดยทางกรมจะมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนเพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ตามสมควร

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการด้วยคะแนน 355 เสียง

มาตรา 16/1**คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่**

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า การตั้งกรรมการเพิ่มในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนภาคีเครือข่ายซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งซึ่งต้องแต่งตั้งจากผู้แทนหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา และผู้ชำนาญการในภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ละด้านตามความเหมาะสม หรือในต่างจังหวัด ประกอบด้วย นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นประธานกรรมการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด แรงงานจังหวัดศึกษาธิการจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และผู้แทนภาคีเครือข่ายแต่งตั้งโดยรัฐมนตรี ซึ่งตัวแทนดังกล่าวข้างต้นมองว่าเป็นการล็อกสเปกทำให้การดำเนินงานไม่เกิดการคล่องตัว หากมีการพิจารณาให้ท่อนี้แล้วส่วนกลางจะเป็นผู้พิจารณาทั้งหมด ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาคีเครือข่ายยังต้องแต่งตั้งจากรัฐมนตรี ดังนั้น การศึกษาไม่ควรกำหนดอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ทำให้การศึกษาในระดับจังหวัดไม่สามารถตัดสินใจอะไรได้

กรรมการตอบชี้แจงว่า ประเด็นการตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้นั้น คนในจังหวัดสามารถมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ได้ โดยการเสนอชื่อจากผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานครและบุคลากรของ กศน. จากนั้นจะนำเรียนให้รัฐมนตรีแต่งตั้ง ทั้งนี้ จากการลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นของกรรมการของชาว กศน. ที่อยู่ในทุกพื้นที่ก็ยังมีความคิดเห็นร่วมกันว่า การที่ กศน. ทำงานอยู่ทุกวันนี้และการจัดตั้งกรมส่งเสริมการเรียนรู้ในอนาคต มีหน่วยงานราชการใดบ้างที่มีความจำเป็นและต้องทำงานร่วมกันเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่และจะเป็นกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่สามารถจัดส่งเสริมและสนับสนุนให้ก่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด โดยได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากภาคีเครือข่ายต่าง ๆ จากตัวแทน กศน. ในแต่ละพื้นที่ โดยได้รับความเห็นว่าโครงสร้างของจำนวนของคณะกรรมการควรมีความเหมาะสมเพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ด้วยคะแนน 376 เสียง และเห็นด้วยกับกรรมการเสียงข้างมากด้วยคะแนน 299 เสียง

มาตรา 16/2

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า คณะกรรมการในจังหวัดต่าง ๆ ได้มีการส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัด ซึ่งอยากทราบว่าแผนการดำเนินการจัดทำของจังหวัดสามารถครอบคลุมหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนั้น ๆ ตามที่เห็นสมควร หรือตามข้อเรียนรู้ของจังหวัดนั้น ๆ ถ้าหากในอนาคตมีการยุบ/ย้ายศูนย์การเรียนรู้จะเป็นอำนาจของบุคคลใด

กรรมการตอบชี้แจงว่า ประเด็นการกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด กรรมการฯ พยายามพิจารณาเพื่อให้สอดคล้องกับการกระจายอำนาจในการจัดการเรียนรู้ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ลงไปสู่ในระดับพื้นที่โดยเอาผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดเข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการนี้เมื่อพิจารณาถึงหน้าที่และอำนาจแล้วจะเป็นผู้ที่พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะและให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดเพื่อให้สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในมาตรา 17 ว่าการจัดทำแผนการเรียนรู้จังหวัดต้องสอดคล้องกับแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของกรมบริหารของท้องถิ่น และแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเมื่อถามว่าใครจะเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำ เบื้องต้นในมาตรา 17 ระบุให้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเป็นผู้ที่มีหน้าที่จัดทำแผน เมื่อจัดทำแผนเสร็จเรียบร้อยแล้วในวรรคสามก็จะต้องไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของภาคีเครือข่าย ซึ่งเป็นที่มาว่าคณะกรรมการที่สร้างขึ้นนั้นไม่จำเป็นว่าจะต้องใหญ่มากแต่ต้องสามารถรับฟังความคิดเห็นได้อย่างครอบคลุม เมื่อรับฟังความคิดเห็นเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะเสนอให้คณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบและมีผลใช้บังคับต่อไป ซึ่งจะเป็นแผนของจังหวัดนั่นเอง โดยจะมีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนชาติซึ่งในแต่ละจังหวัดการจัดทำแผนส่งเสริมการเรียนรู้ก็อาจจะแตกต่างกันตามบริบทของจังหวัดนั้น ๆ

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ด้วยคะแนน 328 เสียง และกรรมการขอสงวนความเห็นไม่ติดใจ

มาตรา 17**มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ
ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ ด้วยคะแนน 332 เสียง

มาตรา 18**มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ
สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า การประสานความร่วมมือและภาคีเครือข่าย
ในพื้นที่และทำหน้าที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ของตำบลอันเป็นที่ตั้งของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอหรือ
ตำบลใกล้เคียงให้เป็นที่ไปตามคณะกรรมการกำหนด

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ ด้วยคะแนน 282 เสียง

มาตรา 19**ไม่มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ
กรรมาธิการไม่ติดใจ

มาตรา 20**ไม่มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น
กรรมาธิการไม่ติดใจ

มาตรา 21**มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น
สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า ศูนย์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 20 ศูนย์
มีการดูแลครอบคลุมหลายจังหวัด อาจจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำไม่สามารถเสถียรวิทย์ฐานะได้ อาทิ ศูนย์
การเรียนรู้วิทยาศาสตร์หัวากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยให้มีการแก้ไขด้วยคะแนน 332 เสียง และเห็นด้วยกับกรรมาธิการ
เสียงข้างมากด้วยคะแนน 280 เสียง

มาตรา 21/1**คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น
ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ด้วยคะแนน 296 เสียง

มาตรา 22**ไม่มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น
กรรมาธิการไม่ติดใจ

มาตรา 23**ไม่มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น
กรรมาธิการไม่ติดใจ

มาตรา 24**ไม่มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น
กรรมาธิการไม่ติดใจ

มาตรา 25 ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมมาธิการขอสงวนความเห็น
กรรมมาธิการไม่ติดใจ

มาตรา 26 ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมมาธิการขอสงวนความเห็น
กรรมมาธิการไม่ติดใจ

มาตรา 27 ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมมาธิการขอสงวนความเห็น
กรรมมาธิการไม่ติดใจ

มาตรา 27/1 คณะกรรมการมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ด้วยคะแนน 340 เสียง

มาตรา 27/2 คณะกรรมการมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ด้วยคะแนน 305 เสียง

มาตรา 28 ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 29 ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมมาธิการขอสงวนความเห็น
กรรมมาธิการไม่ติดใจ

มาตรา 30 ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมมาธิการขอสงวนความเห็น
กรรมมาธิการไม่ติดใจ

มาตรา 31 ไม่มีการแก้ไข

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้อื่นๆ พ.ศ. .... ด้วยคะแนน 319 เสียง และเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการ ด้วยคะแนน 353 เสียง และจะได้ส่งรายงานและข้อสังเกตให้คณะรัฐมนตรีต่อไป

เรื่องด่วน

1. ความตกลงกรุงเฮกว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ภายใต้กรรมสารเจนีวา ค.ศ. 1999 (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

นายสินิตย์ เลิศไกร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ กล่าวรายงานว่า ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้เสนอให้การเข้าเป็นภาคีการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ภายใต้กรรมสารเจนีวา ค.ศ. 1999 ในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2565 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ และอนุมัติหลักการ การเข้าเป็นภาคีการตกลงกรุงเฮกว่าด้วยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยกระบวนการดำเนินจะแยกออกเป็น 2 ทาง คือในส่วนของร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ให้ส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อตรวจพิจารณาเป็นรายมาตรา ส่วนการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกให้เสนอรัฐสภา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา 178

วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งได้นำมาเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบในวันนี้ (29 พ.ย. 65) ความตกลงกรุงเฮกเป็นระบบในการอำนวยความสะดวกยื่นคำขอความคุ้มครองออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งจัดทำโดยองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้ประกอบการไทย ในรายการขอรับความคุ้มครองแบบผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศ ปัจจุบันความตกลงกรุงเฮกภายใต้กรรมสารเจนีวามีสมาชิกประกอบด้วย ประเทศและองค์การระหว่างประเทศ ระหว่างรัฐ จำนวน 69 รัฐ และองค์การ เช่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา เกาหลี ญี่ปุ่น รัสเซีย จีน เป็นต้น รวมถึงประเทศอาเซียน จำนวน 4 ประเทศ ประกอบด้วย สิงคโปร์ บรูไน กัมพูชา และเวียดนาม กระทรวงพาณิชย์โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ดำเนินการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตามมาตรา 178 วรรคสองแล้ว โดยได้รับความเห็นตามภาคีการตกลงกรุงเฮก จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 18 กันยายน ถึงวันที่ 18 ตุลาคม 2562 และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 30 กันยายน ถึงวันที่ 30 ตุลาคม 2563 โดยผู้แสดงความคิดเห็นทุกรายการจากการเปิดรับฟังความคิดเห็นของทั้ง 2 ครั้ง เห็นด้วยกับการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮก เนื่องจากปัจจุบันประเทศคู่ค้าของไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮก ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ขอรับสิทธิบัตรที่ต้องการยื่นขอความคุ้มครองออกแบบผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์เห็นว่าการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและการสร้างการแข่งขันอย่างยั่งยืนอีกทั้งยังสอดคล้องกับแผนพัฒนางานด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาคอาเซียน ประกอบกับสถิติขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ในปัจจุบันซึ่งมีจำนวนประมาณ 5,000 คำขอต่อปี ร้อยละ 70 เป็นคำขอที่ยื่นโดยคนไทยซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีการยื่นคำขอสูงสุด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ บรรจุภัณฑ์ของสิ่งประดับตกแต่งและเฟอร์นิเจอร์ นอกจากนี้ มูลค่าการส่งออกของปี พ.ศ. 2564 พบว่ามูลค่าการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอสร้างรายได้เข้าประเทศถึง 6,057 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์มูลค่าการส่งออก จำนวน 1,672 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยประเทศที่ส่งออกที่สำคัญคือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และจีน ได้เข้ามาเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกแล้ว ด้วยเหตุนี้การเข้าเป็นภาคีกรุงเฮก จึงมีประโยชน์ต่อผู้ออกแบบของผู้ประกอบการไทยหลายประการได้แก่ 1. นักออกแบบและผู้ประกอบการไทย จะขอรับการคุ้มครองออกแบบผลิตภัณฑ์ของต่างประเทศได้ง่าย และประหยัดขึ้น โดยการยื่นคำขอ อันเป็นการส่งเสริมสนับสนุนนักออกแบบไทย ซึ่งมีศักยภาพให้จดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศ กระตุ้นให้เกิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ ยกกระดับความสามารถในการแข่งขันทางการค้า 2. ช่วยปกป้องสิทธิแบบผู้ประกอบการไทย จากการถูกละเมิดหรือการลอกเลียนแบบ การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ในต่างประเทศ 3. มูลค่าการส่งออกของอุตสาหกรรมเกี่ยวข้องกับกรออกแบบผลิตภัณฑ์ของคนไทย จากการได้รับความคุ้มครองจากการออกแบบผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศ ดังนั้น จึงขอเสนอเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮก เพื่อให้สมาชิกพิจารณาให้ความเห็นชอบในการดำเนินการต่อไป เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว กระบวนการออกกฎหมายได้อนุมัติเสร็จสิ้นและได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กระทรวงพาณิชย์จะแจ้งไปยังกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้ามาเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกต่อไป

สมาชิกฯ ให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การทำให้ประเทศไทยได้เปรียบในข้อตกลงนี้ และ 76 ประเทศที่เข้าร่วมความตกลงล้วนแต่เป็นประเทศที่มีความพร้อมจะมีแนวทางอย่างไรให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมในครั้งนี้ได้มากที่สุด ตลอดจนจะมีข้อดีข้อเสียจากการเข้าร่วมและการปกปิดข้อมูลในครั้งนี้มีมากน้อยเพียงใด เมื่อเป็นส่วนหนึ่งของกรุงเฮก

จะมีแผนอย่างไรที่จะดำเนินการเพื่อมิให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินการ รวมถึงกฎหมายที่จะต้องออกมาใช้ในการรองรับ และการพูดคุยกับเอกชนในการเตรียมความพร้อมและการปฏิบัติตนเมื่อเข้าร่วมความตกลงกรุงเฮก จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ออกแบบของผู้ประกอบการไทยในการเป็นเจ้าของและได้รับความคุ้มครอง อันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้ประกอบการ ซึ่งอาจก่อให้เกิดการขยายตัวทางการค้าได้มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาแนวทางในการจัดการ ดูแล คุ้มครองภาคเอกชนไทยให้สามารถเข้มแข็งและยืนอยู่ได้ โดยขอให้กระตุ้น และสร้างการรับรู้ให้แก่ภาคเอกชนไทยได้มีการปรับตัวและมีความพร้อมที่จะเข้าสู่ความตกลงฯ รวมถึงให้ข้อสังเกตถึงการละเมิดสิทธิบัตรในการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพราะต่างชาติอาจเข้ามาฟ้องร้องผู้ประกอบการไทยได้เมื่อมีการละเมิดสิทธิบัตรของต่างชาติขึ้น ต้องมีการพัฒนาขีดความสามารถและพร้อมที่จะรับความท้าทาย ซึ่งนับว่าเป็นการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม รัฐบาลควรมีการทำงานเชิงรุกในการเข้าถึงภาคีความร่วมมือกับต่างชาติ กระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรวางแผนระดับชาติว่าเราจะมีความตกลงภาคีเข้ามาเมื่อใดและเตรียมความพร้อมในการพัฒนาตนเองเข้าสู่ระดับนานาชาติได้อย่างมีความภาคภูมิใจ ตลอดจนความพร้อมและกลไกที่ไทยจะพัฒนาจะพัฒนาขีดความสามารถ โดยพัฒนาผู้ประกอบการ เน้นการยึดหลักทางวิชาการ เน้นความรู้และเทคโนโลยี ควบคู่ไปกับการส่งเสริมกำลังคน พร้อมทั้งติดตามประเมินผลว่าดีขึ้นหรือไม่อย่างไร พร้อมทั้งกระตุ้นให้มีความร่วมมือเป็นภาคีให้มากขึ้น ยึดประชาชน ผู้ประกอบการ รัฐบาลเป็นหลักว่าเรามีการออกแบบ การผลิต และการค้าขาย โดยต้องมีความพร้อมในทุกมิติและเน้นเรื่องสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนไปพร้อมกัน

ผู้แทนจากกระทรวงพาณิชย์ ตอบชี้แจงว่า เนื้อหาของร่างกฎหมายสิทธิบัตรที่เสนอควบคู่กับหลักการการขอเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮก ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเพิ่งเริ่มพิจารณาไปเมื่อวันศุกร์ที่ผ่านมา เนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตรที่เสนอจะมีส่วนสำคัญคือมีเรื่องของการปรับปรุงขั้นตอนการตรวจสอบสิทธิบัตร การประดิษฐ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพรวดเร็วมากขึ้น มีการปรับปรุงในเรื่องของการคุ้มครองสิทธิบัตร การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับมาตรฐานสากล และมีการขยายอายุการคุ้มครองซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่สำคัญที่จะเข้าความตกลงภายใต้ภาคีของกรุงเฮกในครั้งนี้ด้วย ส่วนที่สำคัญในร่างกฎหมายสิทธิบัตรจะมีการเพิ่มบทบัญญัติเพื่อรองรับการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮก ซึ่งได้เพิ่มเติมเป็นอีกหมวดหนึ่งคือเรื่องของกระบวนการจดทะเบียน มีรายละเอียดตั้งแต่บทนิยามที่เกี่ยวข้อง คำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศ หมายความว่าอย่างไร มีส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการยื่นคำขอจดทะเบียนผ่านระบบ คุณสมบัติผู้ยื่นคำขอ ตลอดจนการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการคุ้มครอง การพิจารณา การจดทะเบียน เช่น การพิจารณาคำขอหรือการปฏิเสธคำขอ เป็นต้น ทั้งหมดนี้จะเข้าสู่กระบวนการของทางคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนประเด็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญ มีทั้งสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา เกาหลี ญี่ปุ่น และจีน โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา เกาหลี ญี่ปุ่น และจีน จะเป็นประเทศที่เป็นคู่ค้าสำคัญในเรื่องการส่งออกสินค้าที่ไทยมีศักยภาพเกี่ยวกับเรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นเฟอร์นิเจอร์ สิ่งทอ หรือเครื่องตกแต่ง อุปกรณ์ตกแต่งบ้าน เป็นต้น ส่วนในประเทศสมาชิกอาเซียน มีจำนวน 4 ประเทศที่เข้าร่วมไปแล้วคือ สิงคโปร์ บรูไน กัมพูชาและเวียดนาม สำหรับประเด็นการคุ้มครองที่ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลในส่วนของทรัพย์สินทางปัญญานั้น หากเป็นเรื่องของกระบวนการจดทะเบียนไม่ว่าจะเป็นสิทธิบัตร การออกแบบ หรือสิทธิบัตรการประดิษฐ์ เงื่อนไขสำคัญจะต้องมีการประกาศโฆษณาหลังจากที่มีการตรวจสอบคำขอเบื้องต้นแล้ว ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ที่ต้องการที่จะต่อยอดการประดิษฐ์ต่าง ๆ สามารถที่จะตรวจสอบข้อมูลหรือเตรียมข้อมูลในการที่จะพัฒนาต่อยอดจากสิ่งที่มีการขอ

จดทะเบียน และเมื่ออายุการคุ้มครองของสิ่งเหล่านั้นหมดไปก็สามารถที่จะนำสิ่งเหล่านั้นมาต่อยอดเพื่อขอรับ ความคุ้มครองเข้าสู่กระบวนการของทรัพย์สินทางปัญญาได้ต่อไป อย่างไรก็ตาม หากเป็นสิ่งที่ไม่ยาก จะเปิดเผยก็สามารถที่จะเก็บไว้และสามารถที่จะคุ้มครองเป็นความลับทางการค้าได้ขึ้นอยู่กับประเภทที่จะต้อง คุ้มครองว่าเป็นประเภทลักษณะใด ส่วนประเด็นความทับซ้อนระหว่างการคุ้มครองภายใต้หลักเกณฑ์ทรัพย์สิน ทางปัญญาภายใต้หลักเกณฑ์ขององค์การการค้าโลกว่าจะทับซ้อนกับความตกลงของกรุงเฮกหรือไม่จะไม่ ทับซ้อนกัน เพราะภายใต้องค์การการค้าโลกจะเป็นการคุ้มครองในลักษณะที่เป็นขั้นต่ำ ในเรื่องของเนื้อหาสาระ กำหนดเรื่องการคุ้มครองที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำให้มีความสอดคล้องกัน ขณะที่ความตกลงของกรุงเฮก จะเป็นกระบวนการในเรื่องการยื่นจดทะเบียนขอรับความคุ้มครองการออกแบบผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศ เพราะฉะนั้นกระบวนการดังกล่าวจะเป็นกระบวนการเสริมเพื่อให้อำนวยความสะดวกในเรื่องของการ จดทะเบียน จึงไม่มีความทับซ้อนกัน สำหรับข้อแนะนำที่สมาชิกได้เสนอให้กระทรวงพาณิชย์จะต้องทำงาน ในเชิงรุกนั้นทางกระทรวงพาณิชย์ได้มีการพบปะและพูดคุยกับภาคเอกชนโดยเฉพาะผู้ประกอบการ ในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับเรื่องของการออกแบบผลิตภัณฑ์มาอย่างใกล้ชิดซึ่งทุกท่านเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียและ มีความเห็นว่าการเข้าเป็นภาคีจะเป็นประโยชน์ อย่างไรก็ตามจะต้องมีการทำความเข้าใจในเรื่องของกระบวนการ และรายละเอียดในเรื่องที่จะต้องยื่นคำขอต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ที่ประชุมเห็นชอบกับความตกลงกรุงเฮกว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ภายใต้กรมสารเจนีวา ค.ศ. 1999 ด้วยคะแนน 358 เสียง

2. ร่างข้อบังคับการประชุมรัฐสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนันต์ ผลอำนวย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (ค้างมาจากการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ 9 มิถุนายน 2565)

ทั้งนี้ นายอนันต์ ผลอำนวย ขอลอนร่างดังกล่าว

3. ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้ โดยสะดวก พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (ค้างมาจากการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 15 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ 6 กันยายน 2565)

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี กล่าวรายงานว่า กฎหมายว่าด้วยการจัดทำ ประมวลกฎหมายและกฎเพื่อให้ประชาชนเข้าถึง โดยที่ปัจจุบันมีบทบัญญัติกฎหมายใช้บังคับอยู่ในเรื่องต่าง ๆ เป็นจำนวนมากและกฎหมายและกฎในเรื่องเดียวกัน เกี่ยวข้อง หรือเกี่ยวเนื่องกัน กระจัดกระจายอยู่ใน กฎหมายหลายฉบับอีกทั้งหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดมีความซับซ้อนทำให้ประชาชนเข้าถึงและเข้าใจ กฎหมายในแต่ละเรื่องได้ยาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงบัญญัติให้รัฐดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึง ตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ซึ่งการส่งเสริมการเข้าถึงและเข้าใจกฎหมายของประชาชนอาจดำเนินการโดยการรวบรวมกฎหมายและกฎ ในเรื่องเดียวกัน เกี่ยวข้อง หรือเกี่ยวเนื่องกัน ไว้ในแหล่งเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงตัวบทกฎหมายได้ โดยสะดวก หรือการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎโดยการรวบรวมกฎหมายและกฎในเรื่องเดียวกันเข้าไว้ ด้วยกัน จัดหมวดหมู่บทบัญญัติส่วนต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบและเป็นเหตุเป็นผล โดยไม่มีการแก้ไข หลักการ เนื้อความหรือสาระสำคัญเดิม และใช้บังคับแทนกฎหมายและกฎที่นำมารวบรวมนั้น โดยจะต้องมี การแก้ไขเพิ่มเติมและปรับปรุงประมวลกฎหมายและกฎนั้นอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ซึ่งการรวบรวมกฎหมายและการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎ จะช่วยให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เข้าถึงตัวบทกฎหมายได้โดยสะดวกและเข้าใจเนื้อหาของกฎหมายได้ง่ายอันจะช่วยให้ประชาชนปฏิบัติตาม

กฎหมายได้อย่างถูกต้อง และเจ้าหน้าที่ของรัฐบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ได้โดยสะดวก มีจำนวน 48 มาตรา เพื่อให้ความเห็นชอบและดำเนินการต่อไป

สมาชิกฯ ให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การรับฟังความคิดเห็น ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ การรับฟังตามตัวชี้วัดมีผลสัมฤทธิ์ของภารกิจอย่างไร มีฐานข้อมูลกฎหมายอย่างเป็นระบบที่ประชาชนและหน่วยงานของรัฐสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกจะเป็นความจริงหรือไม่ ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับเดียวกันหรือไม่ที่มีการรับฟังมา ดังนั้น การเขียนกฎหมายไม่สามารถเขียนให้ไกลในอนาคตได้ เนื่องจากมีความไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ คสช. ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันเรื่องหนึ่ง ๆ นั้น มีความกระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับทั้งในระดับพระราชบัญญัติ และในระดับกฎ ชาติความเป็นเอกภาพในการใช้บังคับทั้งในส่วนของหน่วยงานผู้ปฏิบัติและในส่วนของประชาชนผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายเรื่องนั้น ๆ ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงกฎหมายได้โดยสะดวก อีกทั้งหน่วยงานของรัฐที่ต้องใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือหรือมาตรการในการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการค้นหากฎหมาย ทำให้เกิดความล่าช้าและอาจเกิดความผิดพลาดได้ ส่งผลต่อการบังคับใช้กฎหมาย จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขปัญหาซึ่งเป็นการปฏิรูปกฎหมายอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยได้มีการออกกฎหมายอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ กฎหมายแต่ละฉบับประชาชนไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากมีการระบุว่า ประชาชนคนไทยทุกคนต้องรู้กฎหมาย

นายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ขอบคุณสมาชิกฯ ที่ชี้ให้เห็นถึงข้อห่วงใยและจุดอ่อนที่ควรระวังของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมตอบชี้แจงในประเด็นต่างๆ อาทิ ตามที่สมาชิกฯ ได้ให้ข้อสังเกตถึงการตั้งชื่อร่างพระราชบัญญัติซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ขอชี้แจงว่าเป็นเรื่องปกติ เริ่มตั้งแต่คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการกฤษฎีกา จนกระทั่งเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา กฎหมายฉบับนี้ก็เช่นเดียวกันได้มีการปรับเปลี่ยนชื่อ เนื่องด้วยระยะเวลาประกอบกับการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณานอกจากนี้ สมาชิกฯ ได้ให้ข้อสังเกตว่ากฎหมายนี้มีความยุ่งยากซับซ้อน คณะกรรมการกฤษฎีกาจะมีความพร้อมในการรองรับการดำเนินการหรือไม่ มากน้อยเพียงใดซึ่งเป็นเรื่องของอนาคต ในมาตราสุดท้ายของบทเฉพาะกาลจึงได้มีการระบุไว้ว่าขอให้ทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือทั้งงบประมาณบุคลากรหรืออื่น ๆ แต่จะไม่มีกรตั้งกรมใหม่ขึ้นมาดำเนินการ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปตั้งหน่วยงานภายในขึ้นเป็นหน่วยงานใดก็ตามเพื่อจะทำงานนี้ และที่ได้กำหนดว่าในหนึ่งปีให้ทำ 2 เรื่องนั้น เป็นเพราะคำนึงถึงเรื่องของอัตรากำลัง ส่วนต่อไปในอนาคตอาจมากกว่าปีละ 2 เรื่องก็สามารถทำได้ ประเด็นดังกล่าวอาจไม่สามารถปฏิรูปโดยใช้ระยะเวลาเพียงสั้น ๆ ได้ นอกจากนี้ คำว่าพระราชบัญญัติหรือคำว่าประมวลกฎหมายนั้น ได้มีนิยามเอาไว้แล้วว่าให้หมายความรวมถึงกฎหมายอย่างอื่น บทบัญญัติอย่างอื่นที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสถานะอย่างเดียวกัน เพราะฉะนั้นจึงรวมไปถึงการจัดหมวดหมู่ของประกาศของคณะปฏิวัติ คำสั่งปฏิวัติหรือคำสั่งปฏิรูปอะไรก็ตามที่มีสถานะเป็นกฎหมายทั้งสิ้น ส่วนประเด็นที่สมาชิกฯ ให้ข้อสังเกตว่าเหตุใดจึงนำเรื่องนี้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและไม่เสนอต่อวุฒิสภา ด้วยเหตุผลที่ว่าคงไม่มีการแก้ไขในตัวเนื้อความจึงอาจไม่ต้องเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภา แต่ถ้าหากคณะกรรมการจะมีการปรับปรุงแก้ไขให้ต้องเสนอต่อวุฒิสภาด้วย รัฐบาลก็ไม่มีข้อขัดข้องในเรื่องนี้และสนับสนุนที่จะให้ทำโดยขอให้เพิ่มเติมกระบวนการว่าถ้าเสนอต่อวุฒิสภาด้วยแล้ว หากวุฒิสภาเกิดเห็นขัดแย้งกับสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะทำอย่างไร ในกรณีที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ รัฐธรรมนูญได้กำหนดวิธีแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างสองสภาเอาไว้แต่ไม่ได้กำหนดวิธีแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างสองสภาในพระราชกฤษฎีกาเอาไว้ตรงนี้ ถ้าหากว่านำเสนอต่อวุฒิสภาด้วย ขอให้กำหนดหมวดที่เกี่ยวกับการแก้ไขข้อขัดแย้งนี้ไว้ด้วย 2-3 มาตรา นอกจากนี้ ประเด็นที่สมาชิกฯ ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับ

ตัวอย่างของกฎหมาย ที่คณะรัฐมนตรีได้เขียนไว้ว่าตัวอย่างของอื่น ๆ นั้นหมายถึงในอนาคตอาจมีตัวอย่างของคำอื่น ๆ ซึ่งขอให้คณะกรรมการได้ไปกำหนดในภายหลัง อย่างไรก็ตาม หากมีข้อคิดเห็นหรือข้อควรระวังในประเด็นใด ขอให้มีการพิจารณาและปรับแก้ไขในชั้นคณะกรรมการต่อไป

เมื่อสมาชิกฯ อภิปรายเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานฯ ได้สั่งปิดการประชุมเวลา

21.30 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 21.30 นาฬิกา

*****

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร